

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:

Pe unu anu 5 fl. — cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la

TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Invitare de prenumeratiune.

Ne aflam de nou la sfersitul unui anu. Si dafina si detorintia este, cá la capetulu anului omulu sè se uite, se véda, daca in anulu ce espira, a facutu seau nu lucruri, prin care a potutu adaoge ceva la inaintarea s'a.

Cand s'a infientiatu inainte cu unspredece ani „Biseric'a si Scól'a,“ toti ceice ne-am angajatu in servitiulu acestei intreprinderi literare, eram cuprinsi de unu feliu de nesigurantia. Nu sciam adeca, si nici ca poteam scí si prevedé, daca anume ne va succede propusulu, si mai cu seama, daca ne va succede, seau nu, se colucràm si pre acésta cale la inaintarea causeru celoru mari ale bisericeii si scólei nóstre.

Organulu acest'a, precum o dovedesco speràm, din destulu trecutulu seu de unspredece ani, este unu organu alu bisericeii, si in specialu alu eparchiei Aradului; ér programulu, menitu a se esecutá printrensulu este programulu celu vecinicu alu bisericeii lui Christos. Si daca vom asemená lucrarea de pana acum a acestui organu de publicitate cu progamulu, cu carele a pasitu elu in viétia, credemu, ca nu ne insielàm daca afirmàm, ca atât noi ceice am lucratu si scrisu pentru „Biseric'a si Scól'a,“ cât si publiculu, carele o-a sprijinitu moralmente si materialmente — cu totii am facutu ceeace am potutu.

Atât'a este totulu ceeace putem dice in judecat'a nóstra despre activitatea de pana acum a acestei foi.

„Am facutu ceeace am potutu.“ Dar prin lucru continuu, omulu casciga deprinderi si desteritàti, prin care lucra mai cu inlesnire. Acést'a este faptulu, carele ne face se speràm, ca pre viitoriu vom poté face mai multu.

Cu acésta sperantia ne presentàm astadi inaintea onoratului publicu. Vorb'a este numai, ca este óre si indreptatita acésta sperantia?

Nu vom respunde la acésta intrebare. Voimú, ca acéstu respunsu se remana in sarcin'a cetitorinzi.

Cand dicem, ca „am facutu ceeace am potutu,“ — nu putem se nu amintimu, ca fóia nóstra a pasitu in viétia chiar intr'unu timpu din cele mai grele, cand biseric'a era chiamata a luptá cu mari si multe greutáti. Si ori cu ce ochiu vom priví asupra vietii si activitáti nóstre, unu lucru lu-vom recunósce de siguru toti de o potriava, si anume ca in acestu timpu, desí din cele mai grele, s'a facutu totusi si unele progrese; si in totu ceeace s'a facutu, a avutu si „Biseric'a si Scól'a“ câte unu micu rolú. A vorbitu in colónele ei despre tóte, a motivatu necessitatea, a aretatu mijlócele, si preste totu a informatu pre publicu despre ceeace se lucréza, si despre ceeace póte sè se lucreze.

Atât'a este ceeace am facutu noi cei cari am fostu in servitiulu acestei foi; si in punctulu acest'a avem acea mangaiere, ca celu putienú ne vom fi apropiatu de inplinirea detorintiei. O alta mangaiere, si acést'a este propriamente resplat'a tuturoru celoru ce am scrisu, si am colucratu la sustienerea acestei foi, este, ca am vediutu, ca ideile profesate si respan-dite printrens'a incepu a-se pune in practica, si in mesura mai mare, seau mai mica, am observatu cu bucuria la multe ocazioni acést'a in multe partii.

Ne este fórté pretiosu acestu resultatu si chiar pentru acést'a credemu, ca incát pentru viitoriu vom poté face cu totii totu mai multu, vom poté vedé, si ne vom poté bucurá mai desu vediendu progresu

în biserică și în școală și printreșele vom poté vedé cu bucuria înaintarea neamului nostru.

Dacă urmărim binele prin lucrarea noastră, și dacă adică vom remané statornici programei cele vecinice a evangheliei, atunci nu este cu putintia, că se nu ajungem, și se nu vedem realizându-se totu mai multu din acestu bine.

Cu credința tare în puterea de viétia a bisericeii și în trainici'a neamului nostru dechiarăm, ca voim se continuăm lucrarea noastră, și deschidendu abonamentu nou la „Biserica și Școl'a“ pentru anulul 1888, — cerem ajutoriulu și sprijinulu onoratului publicu.

Datina este, că jurnalele la capetulu anului se arete îmbunătățirile, ce voiescu a-le face în decursulu anului urmatoriu. Vom face neaperatu și noi în anulul ce urmăza unele îmbunătățiri, dar acestea nu depindu numai dela noi, ci în partea cea mai mare depindu dela colaboratorii și corespondentii nostri din afara. Și în punctulu acest'a amintim cu placere, ca pentru anulul viitoriu ni-s'a promis din multe părți ajutoriu. Mai cu seama sperăm, ca vom poté înregistra mai multu din ceea ce lucrăza în tóte părțile bisericeii pentru înaintarea bisericeii și a școlii noastre.

Formatulu fóiei noastre remane același că și în trecut, dar sperăm, ca vom poté face cuprinsulu mai variatu și mai interesantu; de asemenea remanu totu aceleasi și condițiunile de abonamentu.

Dupa cele amintite pana aici, așa credem noi, ca vom fi contribuitu și în anulul trecut barem cu mesur'a unei picaturi în mare la înaintarea cauzelor noastre bisericescii și școlare, și intrandu cu această mângaiare în anulul, care urmăza, ne vom silí din tóte puterile a-ne face detorint'a și pre acestu terenu.

Redacțiunea.

„Més'a cea bogata.“

O mésa bogata și încarcata de tóte bunătățile ne infacișeza Mantuitoriulu Christosu în evangeli'a de astadi. Cei chemati de a-se împartesi de bunătățile acestei mese nu voiescu a-se apropiia de dens'a. Toti se scusa, și toti afla motivu de scusa: unulu, ca si-a cumperatu mosiia, și trebuie se mérga se-o véda, altulu parechi de boi a cumperatu cincii etc.; ér stepanulu casei trametiendu argatii sei pre la respantiele drumuriloru chiama orbii și ciungii ér mai tardiu esclama cuvintele „multi sunt chemati, dara putieni alesi.“

Chemati suntem de siguru și noi toti, cari formăm biseric'a și neamulu românescu din aceste părți

a-ne împartesi de bunătățile acestei mese bogate. De o potriua suntem și noi fii lui Ddieu întocma, că și altii. Precum scusau inse odinóra cei chemati din evangelia absentia a loru dela această mésa cu „mosiia cumperata,“ „cu parechi de boi“ tocma așa, durere, multe sunt, și vor fi pretextele, cari ne împedeca și pre noi a-ne apropiia de dens'a.

Ne vom fi ocupandu pré de multe ori de lucruri mici, și vom fi negligendu pré adese-ori lucrurile cele mari.

Numai astfelu si-va poté esplicá istoriculu, carele dupa timpu va scrie istoria epocii, în carea traimu astadi, starea în carea ne gasim.

* * *

Dar més'a de carea vorbim este o mésa mare, la carea toti sunt chemati, și toti cari vietuiescu în această lume au locu și deplina comoditate. Este o mésa, în carea chran'a vietii este o chrana vecinica. Nu sunt pre această mésa mancari și beuturi trecetórie, ci plina este intru prisosintia de mancari și beuturi, din cari mancandu și bendu nu vom mai flamandí și nu vom mai insetosia nici odata.

Mancarea este doctrin'a bisericeii lui Christos, ér beutur'a, ce o împarte dens'a este spiritulu celu vecinicu alu abnegatiunei intarite cu sangele Mantuitoriului pre cruce.

Doctrin'a evangheliei și virtutile, că eflusu alu abnegatiunei evanghelice sunt singurele puteri, cari forméza isvorulu celu nesacatu alu fericirei popóreloru.

Voim neaperatu și noi se lucrăm, și se ajungem timpulu, în carele se vedem biseric'a și neamulu nostru în o stare mai buna, într'o stare mai fericita. În același timpu lucrăm pentru realizarea acestui scopu; dar sporiulu nu este nici pre departe indestuitoriu mai cu seama în reportu cu multele trebuintie ale poporului nostru.

Nu sporim, și nu înaintăm, precum am poté, și am fi detori a face mai cu seama noi, pre a caroru umeri apăsa o sarcina atât de grea.

Timpurile grele re策eru ómeni mari, ér ómenii mari se facu numai prin ocasiunea de lucru și stralucire prin virtuti. O epoca de ómeni de mari fapte este caracteristic'a timpului, în carele traimu.

Suntemu astadi toti, cei cari traimu și avem câte o rola, mai mica, seau mai mare în școl'a noastră, supusi la unu greu esamenu, este unu esamenu de iubire facia de biseric'a și poporulu, carui'a apartienemu. Dumnedieu scie, căta vreme vom avé la dispositiune, că se ne putem pregati și prestá acestu greu esamenu, acestu esamenu decidiatoriu pentru viétia noastră ulterióra.

Suntemu multi ceice lucrăm astadi în biserică și școală, pentruca de multi este trebuintia. Toti ne iubim biseric'a și pre parintii nostri: poporulu românescu. Dacă avem această iubire atunci grabindu-ne se grabim a-ne apropiia de més'a cea bogata a Do-

mului, pentrucá gustandu din chran'a cea vecinica a doctrinei si abnegatiunei evangelice, se luámu duchu sfantu, si sfantu se privimu opulu, la carele ne-am angajat cu totii a-lu seversi.

Unu poporu lipsitu de chrana mater'ala si spiritala ascépta dela fii sei se-i dea acésta chrana intru prisosintia. Unu poporu trairu si inaspritu si otielitu prin necazuri indurate in restimpu de veacuri voiesce se traiesca, si se-si faurésca o stare si sórte mai buna. Nu póte nimenea crede, ca nu intielegemu toti acestu glasu, ér daca se va fi intemplantu, cá nu toti se lucrámu cu destula taria si cu destulu spiritu in acésta directiune, se ne impartesimu de chran'a, pre carea ni-o intinde més'a Domnului; si carea ne spune, ca „cine nu este improtiv'a nóstra, acel'a este cu noi.“ Cu noi si cu voi se fim toti fratii impreuna, intru a face binele in agrulu Domnului, si cu noi va fi si „Domnulu celu tare si puternica in resboie.“

Educatiunea.

Educatiunea, crescerea tinerimei, a fost si este si in diu'a de astadi, la tóte poporele civilizate, un'a dintre cele mai importante afaceri, ce potu se ocupe spiritulu omenescu. Dovada sunt nenumeratele opuri vechi si noue, scrise despre obiectulu acest'a, precum si feliuritele institute destinate pentru educatiune.

Ceeace indémna mai deaprópe pe ómeni, ca se ocupe cu educatiunea este insasi natur'a omenésca. Intru adeveru, care dintre fapturile lui Ddieu vine pe lume asia debila, asia neputintiósá cá omulu, prin urmare, care are atát'a lipsa de ajutoriu strainu precum are elu, cu deosebire in etatea prunciei; dar apoi care dintre fiintiele vetinitórie ajunge in fine si la perfectiunea, la coversirea aceea, la carea se póte inaltia omulu prin o educatiune buna!

Motivulu si totodata bas'a educatiunei asia dara este de o parte debilitatea prunciloru, carea face pe cei din prejurulu lor, si cu deosebire pe parinti, cá se nu-i lase de sine; ci se-le vina intr'ajutoriu, se-i apere de influintiele stricatióse, si se-le impace trebuintiele; ér de alta parte este esperinti'a de tóte dilele, ce ne invétia, cá ori si cátu de debilu si neputintiosu e la inceputulu vietiei, totusi prin o grije si tractare intielépta nu numai se intaresce si se aduce la starea de a-si intrebuintia organele trupului amesuratu destinatiunei lor, dar i-se ajuta si desvoltarea spiritului, carea altmintrea, lasata de sene nu numai se intardia, ci nici n'ajunge vre-odata la gradulu de perfectiune, de carea e capabila.

Desvoltarea omului, prin urmare si crescerea lui, in intielesu mai largu, se póte dice, ca tiene cât tiene si viéti'a. Si ceeace influintiéza, positivu, ori negativu, asupr'a desvoltarei omului, in intielesulu acest'a, sunt: ómenii, cari vine in atingere, mai incolo, natur'a ce-lu incunjura si fenomenele ei, institutiunile

religióse, sociale si politice, sub care traiesce, si in fine sórtea si intemplările vietiei.

Influintiele inse, ce vinu asupr'a omului atát din partea ómeniloru peste totu, cât si din partea naturii si a vietiei, sunt cu multu mai neregulate si mai nesigure, de cât ar poté fi de ajunsu pentru de a educá pe omu.

Ceeace se póte numi educatiune asia dara, in intielesulu celu adeveratu alu cuventului, este o lucrare precugetata, prin carea unulu ori si mai multi ómeni deja crescuti, ajuta desvoltarea altui omu necrescutu.

In intielesulu acest'a educatiunea e marginita numai la etatea prunciei si a teneretiloru, si tiene celu multu, pana ce ese omulu din minorenitata. Incát mai póte fi vorb'a despre educatiunea omului si mai incolo, aceea aterna mai departe dela elu insusi. Omulu ajunsu la maiorenitate, pasindu in viétia de sine statatoriu, are se dea probe in aceea si prin fapte despre crescerea ce a avutu si despre ce a invetiatu, si chiar imprejurările, in care traiesce, si in care se lupta, potu se-i inainteze fórte multu cultur'a, numai se se folosésca bine de ele.

Educatiunea cá o lucrare precugetata trebuie se aiba o tienta anumita, spre carea se fia indreptata. Tient'a adeveratei educatiuni nu póte fi alt'a, decât destinatiunea omului. Diferit'a parere in sa, ce au avutu ómenii in deosebitele veacuri despre destinatiunea omului, au pusu si educatiunei diferite tiente. Grecii si Romanii d. e. compuneau idealulu omului din virtutile cetatienesci, si pentru aceea si educatiunea la ei era indreptata cu deosebire de a formá cetatieni buni. Crestinismulu inse descoperindu in omu „chipulu lui Ddieu,“ i-descoperi demuitatea si totodata si adeverat'a lui destinatiune. „Fiti deseversiti precum si tatalu vostru celu din ceriuri deseversitu este.“ Cuvintele acestea arata adeveratulu idealu alu omului cu totulu intr'alta lumina, intr'o lumina mai sublima, decum au potutu si potu se-lu cunósca ómenii cu mintea lor. Cuvintele acelea, rostite de Mantuitorulu neamului omenescu, arata invederatu si tient'a finala, spre carea trebuie se fia indreptate nesuintiele omului cá persóna; tient'a aceea nu-e o virtute singuratica numai, ci e complexulu tuturor virtutiloru, demne de originea omului, e moralitatea si religiositatea.

Ce altcev'a póte meritá mai multu de a-se pune si educatiunei de tienta decât moralitatea si religiositatea, si acelea inca pe temeulu credintiei in Christosu, carele de o parte singuru e unu idealu concretu de moralitate si religiositate, si de alta parte singuru a disu: lasati pruncii se vina la mine!

Deci religiosu si moralu are se fia omulu in viétia, cá medulariu alu familiei, alu statului si alu bisericiei sale. De aci urméza, ca educatiunea are se impartasiésca elevului si cele mai necesarie cunoscintie, ce se cere se le aiba fiacare omu, pentru ca dupa

starea s'a se p \acute{o} ta face destulu chiamării ce-lu ast \acute{e} pta in vi \acute{e} tia.

Problem'a adeveratei educatiuni este asia dara, de a pregat \acute{i} inim'a elevului pentru religiune si virtute, si prin aceea de a-lu face aptu pentru o vi \acute{e} tia adevratu crestin \acute{e} sca. Asia numit'a cultura conventi \acute{o} nala, poleitur'a de naravuri si alte privintie de felulu acest'a, ce potu veni inainte in educatiune, sunt numai scopuri secundarie, si c \acute{a} atare scopuri subordinate, care sunt de a se aduce in cea mai strensa legatura cu scopulu principalu alu educatiunei, adeca cu religiositatea si moralitatea, c \acute{a} ci fara de acestea t \acute{o} ta cultur'a nu e dec \acute{a} t numai o spoitura pe din afara; \acute{e} ra ceea ce inaint \acute{e} za o astfelu de cultura (d \acute{e} ca se mai p \acute{o} te numi si aceea cultura), nu merita numele de educatiune si mai potrivit se p \acute{o} te numi dresura, prin carea nu se nobilit \acute{e} za de locu inim'a elevului, dupa cum are s \acute{e} se nobiliteze aceea si prin adevrata educatiune.

Dupa ce am aflatu ce este de a se intielege prin educatiune, si carea e t \acute{i} ent'a finala a ei, putem deduce acum din acestea si chiamarea educatoriului.

Educatoriulu inainte de t \acute{o} te are de a folosi pentru scopulu educatiunei totu ce e bunu din influintiele, ce vinu asupr'a elevului din partea \acute{o} meniloru, din partea naturei si a vietiei; \acute{e} ra de alta parte, are de a paralis \acute{a} , si in c \acute{a} tu se p \acute{o} te, de a delatur \acute{a} ceea ce-i stricatosu din acelea influentie. Pe langa aceea educatoriulu, tienendu neintreruptu, in vedere inalt'a t \acute{i} enta a educatiunei, are de a intrebuint \acute{a} si t \acute{o} te acelea medil \acute{o} ce positive, prin care, e probatu, c \acute{a} se ajuta, si se inaint \acute{e} za desvoltarea fir \acute{e} sca a omului.

De aci urm \acute{e} za prea firesce, ca educatoriulu are trebuintia se-si cun \acute{o} sca de apr \acute{o} pe sfer'a lucr \acute{a} rii sale, cu alte cuvinte, se-si cun \acute{o} sca marginile, pana unde se p $\acute{o$ te estinde poterea lui educativa asupr'a elevului, si in fine, se cun \acute{o} sca si se scie intrebuint \acute{a} amesuratu scopului t $\acute{o$ te, si acelea medil \acute{o} ce, prin care p $\acute{o$ te influenti \acute{a} asupra educatiunei elevului.

Pentru realisarea scopului educatiunei se presupune inainte de t $\acute{o$ te, ca omulu se fie receptivu, se fia capabilu de cultura, cu alte cuvinte se fie educabilu.

Cumca omulu intr'adeveru e educabilu, ac \acute{e} st'a dupa esperintiele facut \acute{e} pe campulu educatiunei, nu se mai p $\acute{o$ te trage la nici o indo \acute{e} la.

Totu prin esperintia in sa e constatatu si aceea, ca si celui mai bunu educatoriu, pe langa t $\acute{o$ ta bunavointi'a si jertfirea, totu nu-i succede a face din elevu intru t $\acute{o$ te aceea ce doresce si ce voiesce. De c \acute{a} teori nu vedem in vi \acute{e} tia, cu c \acute{a} ta iubire, cu c \acute{a} ta precautiune si grija, se tract \acute{o} za, se cresce altu elevu, si totusi nu se p $\acute{o$ te inaint \acute{a} la acelu gradu de cultura, intielesuala si morala, ce s'ar pot \acute{e} presupune dupa jertfele aduse! De alta parte, ce nu face, c \acute{a} ta silintia nu-si da altu elevu, pentru de a inaint \acute{a} pe calea, pe care vrea se-lu duca educatoriulu, si totusi c \acute{a} t

de neinsemnati, cat de mici suntu pasii, ce-i face inainte!

Astfelu de esperintie arata invederatu ca poterea educatoriului, si prin urmare si influinti'a educatiunei asupra elevului, nu e nemarginita, ci e restrensa la \acute{o} re care margini, peste care nu p $\acute{o$ te trece. C \acute{e} ea ce marginesce si modifica influinti'a educatiunei, este: a) invidualitatea elevului, b) etatea lui si c) nepartinit \acute{o} ri'a stare a vietii, in carea traiesce.

Fie-care omu are ceva propriu, ceva caracteristicu in sine, pe scurtu, ceva ce-lu deosebesce de alti \acute{o} meni, si aceea e ce face invidualitatea lui. Dela invidualitate aterna aplecarea omului, aplecarea adeca si cea innascuta si ceea carea se form \acute{e} za in anii cei dintai ai vietiei. Aplecarea aceea in cele mai multe casuri remane nestramutabila pentru t $\acute{o$ ta vi \acute{e} tia; de aceea o lucrare in contr'a ei nu p $\acute{o$ te fi dec \acute{a} t numai impedeat \acute{o} re pentru desvoltarea fir \acute{e} sca a elevului; pe carea educatoriulu, dupa cum am vediutu mai sus, tocmai are de a ajute si se-o inainteze. Mai incolo, invidualitatea e carea da cea dantaiu directiune omului spre cutare ori cutare chiamare speciala in vi \acute{e} tia; educatoriulu are de a fia asia dara chiar si pentru aceea cu f \acute{o} rte mare grija, ca se nu oprime fir \acute{e} sca a aplecare a elevului, d \acute{e} ca numai aceea nu se impotrivesce de dreptulu scopului finalu alu educatiunei, adeca religiositatii si moralitatii, la care firesce sunt de a se subordin \acute{a} t $\acute{o$ te celelalte consideratiuni.

Prin etate se modifica influinti'a educatoriului intr'at \acute{a} t'a, inc \acute{a} t elevulu, cu c \acute{a} t se apropia mai multu de maiorenitate, de starea matura, cu at \acute{a} ta se face mai putienu receptivu. Deci si detorinti'a educatoriului este, de a folosi cu cea mai mare scumpetate timpulu scurtu, in care-i este datu de a inaint \acute{a} prin influinti'a s'a desvoltarea elevului amesuratu scopului educatiunei.

Ce privesce nepartinit \acute{o} rea stare a vietiei in carea traiesce elevulu, cine nu scie, de c \acute{a} te ori aceea nu impedece, ba de multe ori paralis \acute{e} za de tot influinti'a si celor mai frum \acute{o} se rezultate! A schimb \acute{a} , a inbunat \acute{a} t \acute{i} starea vietii nu st \acute{a} in poterea unui omu, prin urmare nici in poterea educatoriului; de aceea si detorinti'a lui nu se estinde mai departe, dec \acute{a} t de a cercet \acute{a} si a cun \acute{o} sce tot ce p $\acute{o$ te se impedece din partea ast'a bun'a educatiune a elevului, si de a face, c \acute{a} influintiele vietiei se fia c \acute{a} t se p $\acute{o$ te mai putienu stricati \acute{o} se pentru scopulu educatiunei. O consfatuire cu parintii p $\acute{o$ te se ajute f \acute{o} rte multu in privintia ac \acute{e} st'a. Daca celalaltu factoru nu-i este contrariu!

(Va urm \acute{a} .)

Epistolele parochului teneru.

III.

D o m n u l e r e d a c t o r u ! M'a surprinsu f \acute{o} rte multu observarea, pre carea a avutu bunatate a-o face la adres'a mea unchiulu, parochulu betranu, in epis-

tol'a s'a din urma. M'au surprinsu cuvintele adresate mie, si anume, ca „sum vorbaretii si sfatosu;“ ér de omulu sfatosu si vorbaratii s'a indatinatu lumea a-se cam ferí.

Cu tóte acestea am onóre, a dechiará aci, ca nu m'am superatu de locu pentru acésta observare. Si am doue puternice motive, cari me indémna a nu fi superatu. La noi la romani dóra datina frésca va fi fiend a-ne cam impunge, cand potem, unii pre altii; si daca celu impunsu respunde la impunsetura totu cu o asemenea impunsetura, seau dóra cu un'a mai pogana, apoi nu se póte, cá se nu ne incaierámu la sfada; si rezultatulu tuturoru sfediloru este, ca dela o vreme lumea incepe se se intrebe, cum remanemu cu rusinea, care dintre doi este celu rusinatu? Si ómenii cu minte respundu la acésta intrebare, ca amen-doi, seau cu alte cuvinte ca ceice s'au certatu, si se cértá, toti remanu de o potriava rusinati.

Apoi noi suntem si vorbimu in biserica si prin biserica; ér in biserica lui Christos, carea este biserica pácii, sfad'a nu are locu, dupace, precum se scie, ingerii Domnului au cantatu la nascerea Mantuitoriului: „marire intru cei de sus lui Dumnedieu si pre pamentu pace intre ómeni bunavoire.“

De aceea eu cá crestinu si preotu i-multiemescu unchiului, parochului betranu pentru palm'a, pre carea mi-o a datu prin observarea de sus; deórece sum convinsu, ca mi-a facutu aceea observare cu bunavointi'a parintelui bunu; ér romanulu dice, ca cresce carnea pruncului atunci, cand lu-bate parintele seu celu bunu.

Trecendu preste acestu respunsu, cu carele m'am semtitu detoriu unchiului, voiú continuá cestiunea inceputa in numerulu trecutu cu cele intemperate la alegerea comitetului si epitropiei parochiale in anulu antaiu alu preotiei mele.

La noi, dle redactoru, mai tóte necazurile provinu din alegeri. Inteligenti, preoti si poporu, cu totii suntem ómeni zelosi; si dupace prin statutulu organicu la noi in biserica ne-a datu Ddieu atâtea slujbe, apoi toti voimu se intrám in câte o leaca de pita a cinstei si increderii credintiosiloru nostri.

Si bine este asia, pentruca cu chipulu acest'a ne deprindemu totu mai multi a-ne interesá de biserica si de cauzele ei, — ne deprindemu adeca a lucrá pentru inaintarea obscei crescinesci.

Ti-am scrisu, dle redactoru, inca in rëndulu trecutu, ca atát unii membri din comitetulu betranu, cât si alti poporeni din comuna, cari voiau se fia alesi de membri in comitetu si epitropia, se totu cam inverteau pre langa cas'a mea, me cam ispiteau, si voiéu se se assigure de bunavointi'a si sprijinulu meu la alegare.

Eu cá totu omulu teneru me semtiam magulitu, vediendu-me órecum domnu si stepanu preste aface-rile parochiei. Me faceam, ca-mi uitasemu, de cuvintele profesorului de pastoralá din scól'a teologica,

desi ni-se spusese destul de bine, ca nu a domni este chiamarea preotului in afacerile constitutionale-bisericesci; ei a servi, si respective a fi aceea ce ne-a invetiatu Mantuitoriulu: „celuce vrea se fia intre voi mai mare, acelé se fia tuturoru sluga.“ Mai uitasem, seau me faceam, ca vream se uitu patiani'a din povestea cu San-Petru si cu Domnulu Christos, — desí in acésta poveste asi fi aflatu eu destula intieptiune. In acésta poveste se dice adeca, ca pre vremea cand umblá dlu Christos cu San-Petru pre pamentu, i-a venitu odata si lui San-Petru voi'a, se fia si el baram o di stepanu si domnu preste lume; si deci s'a adresatu, catra Domnulu Christos cu rogarea, ca se-i implinésca si lui acésta voia. Mantuitoriulu Christos, care cunoscea slabitiunea lui San-Petru, precum si slabitiunea tuturor celorlalti ómeni in punctulu acest'a, dise lui San-Petru, „fia, Petre, mane tóta diu'a se fia tu stepanu preste lume.“ A dóu'a di de dimi-nétia, pre caud adeca se incepuse domni'a lui San-Petru preste lume, tocma esiau dintr'unu satu amen-doi, cá se mérga mai departe, cand éta o muieru, carea maná nisce capre la pasiune, dise „Dumnedieu se-ve pórtu de grije,“ ér ea se întórse catra casa. La aceste cuvinte Domnulu Christos adresandu-se catra Petru i-dise, ai auditu Petre vorbele femeii, acum grijesce de capre; San-Petru, carele n'avea incatráu a trebuitu se alerge tóta diu'a dupa capre prin spini si prin maracini, ér sear'a dupace le redete femeii, ostenitu merse la dlu Christos, si se rogá de iertare, ca n'a sciutu ce cere, cand a cerutu domni'a preste lume.

Pre cand eu uitasem de tóte acestea, si me frementám cu gândulu, ca pre cine se sprijinescu, si se alegu de membri in comitetu si in epitropia, éca vine socru-mieu la mine. Socru-mieu era preotu betranu, si necazurile vietii si ale preotiei lu-invetiásera si pre elu multe, dóra chiar mai multe, de câte aru fi trebuitu. Eu sciindu-lu ca este omu din legea vechia, ba chiar unu omu, carui'a precum dicea de multe ori, nu-i prea venea la socotéla atâtea sínóde si atâtea comitete, gandeam in mine, taci, ca are se dica totu, cam precum gandescu eu.

Socru-mieu inse, indatace a bagatu de seama, ca ce voiescu, — a luatú vorb'a pre alta córda. Mi-a disu adeca cu alte cuvinte, ca daca vinu ómenii se se dispute, si se se lupte intre sene, nu este nici odata consultu pentru preotu se se amestece in disput'a si in lupt'a loru, si mai cu seama nu este bine, cá se semta nici o parte, nici alt'a, ca preotulu ar partinf pre unii si aru neglige pre altii; pentruca mi-dicea socru-mieu, fia iertatu, ómenii nostri cam asia sunt, astadi se pare, ca se sfadescu între olalta, ér mane totu ei se impaca. Cand sciu inse, seau semtu numai cât de putien, ca preotulu ar fi íost amestecatu in nentielegerile loru, apoi pre preotu lu-tienú minte.

Dar asia este, cand se te duca undele, te ducu si fara voia, d'apoi cum nu te voru duce cand ai si

câte putiena voia si placere a merge, unde n'ar fi se faci nici unu pasu.

In sfersitu a venitu si diu'a alegerii, si dupace am deschisu sinodulu prin unu discursu corespundietoriu actului, si dupace sinodulu s'a constituitu, alegendu-si unu notariu si doi barbati de incredere, vedu, ca ómenii sunt cam grupati in doue partide, si semtu, ca ómeii mai teneri aru avé de gandu, se aléga pre unii in comitetu, ér cei mai betrani, totu cam fruntasi, mai putieni la numeru, aru dori, se aléga pre altii. —

Se póte ca daca asi fi intrevenitu eu cu autoritatea mea preotiesca si presidiala, cá se facu intre densii intielegere, s'ar fi alesu unu comitetu amestecat si dintre betrani si dintre teneri, unu comiteta, carele mai multu, mai putien ar fi multiemitu pre toti. Me punu inse pecatele mele, si in locu de a intreveni, cá se nu se nasca nemultiemire si nentielegere intre ómeni, — si le dieu : apoi se votám dragii mei, si se hotarésca maioritaea. Se votéza, si se alegu totu ómeni teneri, ér ómenii mai betrani, intre cari si unii fruntasi ai parochiei remanu nebagati in snama si nealesi in comitetu. N'a disu nimenea nimicu, dar cand am enunciatu resultatulu, am vediutu indata, ca n'are se fia bine. Si a dou'a, a trei'a di betranii remasi afara, toti au luatú ochi rei pre mine.

Me dorea pre mine lucrulu acest'a, si acum mi-veneau in minte vorbele si sfatulu socru-mieu, dar era tardiu.

Unii dintre betrani erau superati reu pre mine, ér acésta superare pre mine me doriá fórte multu. Sciam adeca, ca in calitatea mea de preotu nu-mi este permisú a face nimicu, prin ce s'ar dá vre unui'a dintre poporeni ansa la cea mai mica superare.

Dar in sfersitu smint'a s'a intemplantu din negrija mea, si acum nu-mi remanea alt'a de facutu, decât se cautu, si se afiu modulu, cum se reparezu smint'a odata comisa.

Trei ani de dile, cât a tienutu mandatulu comitetului, am fost totu genatu de acésta sminta, — desi nimenea dintre parochiani nu mi-a disu nici celu mai micu cuventu.

N'am cutezatu in totu acestu timpú se incepu nici unu lucru mai de importantia, pentruca me temeam, cá nu cumva unii din poporeni nemultiemiti cu alegerea se-ne puna pedeci la ceace am fi voitu a face : Me temeam, cá nu cumv'a din acestu incidentu se se nasca divergintie si partide in satu, in care casu ori-ce actiune in interesulu bisericeii, seau alu scólei devine impossibila.

In mersulu afaceriloru nóstre bisericesci-scolarie eu am facutu observarea, ca desi dupa lege in tóte casurile maioritaea decide. si are se decida, totusi fiend puterea, chiamata a esecutá hotaririle aduse numai o putere morala, la noi nimicu mai insemnatu nu se póte face, daca ceace se hotaresce, nu este astfelu hotaritu, cá órecum se multiemésca pre toti.

Omulu chiamatu de a impacá divergintiele, ce se potu nasce, cand se aducu hotariri in afaceri bisericesci-scolarie, este preotulu. A preotului rola atát cá presiedinte alu sinodului, cât si cá membru naturalu alu comitetului parochialu este de a impacá divergintiele, ce se potu nasce intre ómeni la astfelu de ocasiuni.

In acésta directiune mi-am concentratu eu tóta activitatea in decursulu celoru trei ani. Am datu adeca se intielega celoru alesi, ca n'au facutu bine, ca la alegere au lasatu afara pre unii dintre betrani, si procedendu eu in tóte cu blandetia mi-a succesu, cá la alegerea urmatória de comitetu se se póta alege unu comitetu, carele se nu representeze numai maioritaea, ci se fia espressiunea intregii parochii, respective in comitetu se fia intrunite tóte nuantiele.

Este unu idealu ceace eu ti-scriu, dle redactoru, aici. Este unu lucru greu a conlucrá, si a conduce afacerile bisericeii astfelu, cá se se póta alege unu astfelu de comitetu, pentruca ómenii sunt ómeni, si pana cand sunt ómeni nici cei ce alegu, nici cei alesi un au totdeun'a in vedere numai binele comunu, ci póte sá se intemple, cá chiar in alegeri se procedá ómenii si din alte consideratiuni.

Dar constitutiunea nóstra bisericesca trebuie se fia in prim'a linia educativa ; si simbolulu principalu alu educatiunei evangelice fiend pacea, orice actu constitutionalu-bisericescu trebuie se intarésca pacea si dragostea intre credintiosi. In directiunea acést'a m'am silitu eu se lucru totdeun'a. Nu mi-a succesu pana acum a ajunge acestu idealu ; si cand constatézu acést'a, adaogu totu de odata, ca nu me indoiescu nici decât, ca nu-lu voiu poté ajunge ; dupace prin propri'a mea esperientia m'am convinsu, ca si pana acum am inceputu si eu, si a inceputu si poporulu a plecá pre acésta cale.

Voiu vedé acum la nou'a alegere de comitetu, cum ne va ajutá Ddieu, se pasimu pre acésta cale. Pana atunci la revedere !

Insemnatatea cártii funduarie

(prelegere tienuta poporului.)

Am fost disu, fratiloru, de alta-data, ca Ddieu a facutu pre omu, ca se lucre, si lucrandu se-si castige panea de tóte dilele.

Nu traesce omulu in lume, cá se manance ci mananca cá se traesca, si traindu, nu se petróca tempulu celu scumpu dela Ddieu in desfatari si in lucruri netreb-nice, ci se lucre, ce-e de lucratu, lucruri cuviintiése si folositóre.

Asia s'ar cuveni, si asia se si intempla, si daca nu toti ómenii facu asia, totusi sunt si de acei'a, cari lucra diu'a nóptea, ca se-si astrenga gev'a si pentru dile negre, pentru betranetie, cá atunci, cand numerulu aniloru adeca, betranetiele nu-lu mai lasa se lucre, se aiba cele trebu-intiése.

Si ce bine e atunci, cand are omulu ce-i trebuie la betranetie, si nu-i silitu se lucre atunci, cand nu póte, ori se amble prin usile altor'a, dupa putienica pane. Se

luam pilda dela noi numai, si se vedem, ca ce bine nicipica noua érn'a, cand ni-e caldu cuptoriulu si avem lemne castigate de vér'a si crutiata pe érna si catre acestea man-carea si inbracamintea de lipsa. Nu asia sta inse cu celu ce nu s'au ingrigitu de cu véra, se-si castige cele de lipsa pe érna. El e silita se mérga pe la usile altor'a, ca se póta capeta si elu cev'a, cá se nu péra de fóme; pe câtii apoi i-vede vorbindu, cugeta, ca totu despre elu vorbescu si-i pare, ca dicu: „uite la cel'a, cum umbra la usile altor'a, ér asta véra stetea intinsu cât colo, la umbra.

Lucra omulu, apoi si strengé, dar, déca aceea ce au castigatu nu crutia, ori castigulu seu lu-pune in lucruri, cari nu-i aducea nioi unu folosu, nici o dobanda, ba chiar póte se péra si capitalulu bagatu in acelu lucru, dicu, atunci totu acolo suntem, ca si cand n'am fi castigatu nimicu. De aceea trebuie se fim cu buna bagare de seama, ca unde si in ce investim banii nostrii, cá se nu fie peritori, ci se-ni aduca dobanda cuvenita.

Si-póte omulu se bage banii sei in multe celea, cá se-i aduca dobanda, dar dintre tóte cate sunt, nici unulu nu e asia siguru, cá, a buna-óra, banii ce-i bagam in cumperarea pamentului, penruca tóte celelalte lucruri sunt espuse mai desu peririi, pana cand pamentulu in veci nu pere. Ce e dreptu, ca nu aduce, spre pilda, atât'a dobanda, cá banii depusi in alte lucruri, dar si aceea stá, ca nicairi nu sunt banii nostrii asia siguri, cá in pamentu, si apoi dobând'a, de-si — póte — e putiena, dar aceea e sigura, pana cand banii bagati in alte lucruri, usioru potu perí si dobanda si capitalu. Apoi banii adeca, capitalulu bagatu in pamenta totu cresce, dupa cum cresce pretiulu pamentului, si asia apoi, déca nu capetam mare dobanda, totusi dobandimu prin crescerea pretiului.

De aici apoi cei mai multi ómeni, ca se fie siguri de averea loru, pre banii castigati cu multa truda cumpera pamenturi.

Ei, dar prin cumperarea si vinderea pamentului, s'ar produce multe in curcaturii si ne-intielegeri intre ómeni.

Dar, cá se nu-se intemple astfelu de incurcaturii, au venitu legea la medilocu adeca, cá se faca pace, si au statoritu unu protocolu, o carte, si in cartea aceea e scrisa averea omului, ce-o are, precum si drepturile si sarcinele ce se afla pre aceea avere; ér acésta carte, se numesce: cartea funduaria.

Cartea funduaria este, precum am dis, unu protocolu, carele stá din trei párti: fói'a A) pe care stá scrisu, cáta si ce felu de avere are omulu; fói'a B) aréta, cá a cui este aceea avere si C) aréta, cá ce felu de datorii se afla pre aceea avere. Averea, ce se afla pre fói'a A. e scrisa asia ca fie-care partiela si-are numerulu seu, carele se numesce Topograficu, apoi cât e de mare adeca, câte jugere si câtii stengini, apoi loculu acelu pamentu, precum si aceea, cá ce felu de pamentu e, spre pilda, fenatiu, ori pamentu aretoriu. Si pentru cá se ve poteti face mai buna icóna despre ea, vi-o aretu si in natura — iata-o. Pana a nu trece mai departe, am se-vi spunu si aceea, cá cartea funduaria are si unu numeru, dupa care fórté usioru potem aflá cartea singuraticiloru proprietari. Cerem cartea funduaria din satulu cutare, si cu numerulu asta si ast'a si apoi indata o potem aflá. Fie-care omu ar trebui se-si scie numerulu dela cartea funduaria, in care e scrisa averea sa, cá asia, mergend se caute la cartea funduaria se nu accepte ceasuri intregi, pana afla ce-i trebuie. Ba se intempla si de aceea, cá fiind averea aceea cam incurcata, vine acasa fara nici o isprava, penruca, nesciind numerulu si ca pre cine e scrisa averea, nu i-o póte aflá.

Un'a avem se ne insemnámu fórté bine, cá numai acela omu se numesce si intru adeveru e stapánu preste

o avere, déca aceea e scrisa pe numele lui in cartea funduaria. Si acést'a o potemu sci, daca vom cautá pre fói'a B., dupa cum am fost disu mai sus, cá acolo stá scrisu cine e stapánu preste aceea avere.

Cartile funduariae sunt publice, adeca, fie-care omu are dreptu, si póte se mérga in césurile hotaríte, se cerce de ameruntulu, cá cum i stá averea s'a si a-si face si insemnári, daca are lipsa.

E fórté de lipsa si asia si face fie-care omu cu minte, cá inainte de a cumperá atare avere, mai antaiu are se mérga la cartea funduaria, si se cerce, cá pe cine se afla scrisa aceea avere, are acél'a dreptu de vendutu si cá anume, ce felu de sarcini ori datorii se afla pre averea aceea. Si numai dupa-ce au vediutu si s'au convinsu, cá intru adeveru acél'a e stapánu preste aceea avere, atunci, dar numai atunci se intre cu elu la terguiéla, cáci de altcum tóte sarcinile si datorii câte sunt pre aceea avere are se-le platéca cumperatoriulu, ba chiar se póte intempla, cá cinev'a vinda atare avere, care in cartea funduaria nu e scrisa pre numele lui, si asia, luand banii, cumperatoriulu devine insielatu.

Tot astfelu are a face si omulu, carele dá bani pe dobanda, se caute ca nu cumva si-da banii inprumutu se nu-i véda mai mutlu. Mai nainte de a inprumutá pe cinev'a are se caute la cartea funduaria, ca limpede e averea aceluia, si nu e incarcata de detorii si apoi, dupa-ce l'au inprumutatu, se intabuleze acea suma pe averea aceluia, cáci altcum potu se fie banii perduti.

Precum vedeti, fratiloru, cratea funduaria e unu lucru cam gingasiu si usioru potem pati reu, cându cumperám ceva déca nu suntem destulu de cu minte, de aceea, de câte-ori voim se legamu contractu cu cineva, ori dámu bani cu dobanda, in totu-deauna se-ni fie in gându si se mergemu a cauta cartea funduaria; si numai dupa-ce am vediutu, ca stau trebile bine, se cumperámu, ori se dámu bani cu dobanda.

Contractulu, despre care vom vorbí de alta-data, avem a-lu iramite de locu ta cartea funduaria, penru-cá se transcrie averea cumperata pe numele cumperatoriului, cáci alu tiené in lada, insemnéza a nu fi cumperatu aceea avere, deórece, pre cum am fost disu, acél'a e stapánu preste avere, si are dreptulu de a-si vinde pe a a carui nume se aflá scrisa aceea avere, prin urmare, tienendu noi contractulu in lada, acél'a póte vinde la altulu aceea avere, si celu-cu contractulu in lada va fi cu banii dati, déca nu va avé ce scóte dela vendiatoriu; destulu si bine, ca averea va fi a aceluia, a carui contractu va ajunge mai inainte la cartea funduaria. Si del-destia se potu intempla cât de des cu ómenii fara carte, penru-ca: „ai carte, ai parie, n'ai carte, n'ai parte“

Galsi'a, la 2. Decemvre 1887 st. v.

Invetiatoriulu.

D i v e r s e.

* *Chirotonire.* Dilele din urma s'a chirotonitu intru prectu prin Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu alu Aradului Ioan Metianu pentru parochi'a vacanta din Belintiu clericulu absolutu *Petru Caprariu*. Felicitámu pre noulu servitoriu alu altariulu Domnului!

* „*O comuna revolutionaria.*“ Dilele trecute am cetitu in jurnaléle magiare din tíera o notitia, in carea se dice, ca pentru restabilirea ordinei in comun'a *Cus-teiu*, in congregatiunea comitatului Temisiorii tienuta dilele trecute, s'a ridicatu o voce, carea a cerutu, cá inontra

preotului si invetiatorului romanu de acolo se se intenteze procedura disciplinaria; ér congregatiunea deliberandu asupra acestei propuneri a decisu a-se adresá in acésta privintia pentru facerea celoru ulterioére catra episcopi'a concerninte. Reproducendu acasta notitia „Tribun'a“ din Sibiu dice, ca consiliulu comitatensu s'a multumitu a trimete o adresa oficiósa Episcopului Metianu din Aradu. Desi nu intielegemu, din ce isvoru si-va fi luatu „Tribun'a“ acésta informatiune, dupace in foi pana acum in acésta afacere nu s'a vorbitu de persón'a vre unui episcopu, ei numai de episcopi'a concerninte: totusi in interesulu adevérulei avem onórea a dechiará aici, ca P. S. S. parintele Episcopu alu Araduiui n'a capetatu nici unu felu de adresa in acésta afacere, si nici ca potea primí, dupace comun'a Custeiu, de carea este vorb'a, nu apartiene eparchiei gr. or. a Aradului si astfelu cele intemplate in comun'a Custeiu nu privescu nici pre Pré Sánti'a S'a, nici in genere Episcopi'a Aradului. Sperámu, ca „Tribun'a“ va rectificá acésta eróre.

* *Falsificári de hartii de valóre.* Diarelo magiare si germane din tíera au adusu dilele trecute scirea, ca in comun'a Hissiasiu s'au descoperitu nesce falsificatori de bani, intre cari aru fi amestecati si preotulu si invetiatorulu gr. or. de acolo; Apartienendu numit'a comuna eparchiei nóstre am cerutu deslusiri in acésta privintia, si am aflatu din isvoru siguru, ca nici preotulu, nici invetiatorulu nostru de acolo nu este nici decátu mestecat in acésta afacere, si ca suspitiunea este asupra preotului greco-catolicu din numit'a comuna, carele in contielegere cu nisce credintiosi ai sei s'ar fi facutu vinovatu de falsificarea de bani, despre carea vorbescu foile.

* *Legate.* Consiliarulu aulicu in pensiune George Anghel, care a reposatu in 6. Decemvre, dupa cum cetim in „Gaz. Transilvaniei“ a lasatu urmatórele legate pentru scopuri filantropice: 1 „Asociatiunei Transilvaue“ pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu 300 fl. — 2. Pentru biseric'a din loculu seu natalu „Zlagn'a“ 100 fl. — 3. Pentru biseric'a gr. cath. din Sebesiu 100 fl. — 4. Pentru Scól'a gr. or. din Sebesiu la carea a fost contribuitu si pentru edificarea ei 100 fl.; acum alta 100 fl. — 5. Pentru seracii din Sebesiu cu scopu ca interesele anuale in totu anulu la diu'a sa onomastica sè se imparta intre 4 seraci, fie-care din câte un'a din cele 4 confensiuni din Sebesiu 20 fl. Sum'a totala 800 fl.

* *Apropierea cimiterilaru nu este periculoasa sanatatii.* — Acést'a o afirma unu renumitu profesor de igiena, Dr. Pettenkofer din Münchenu. Éta ce dice: „Cu cata credulitate se cautau odinóra cauzele marei mortalitati in gropile repositiloru si in cimiteru. De cand s'a examinat mai acuratu ap'a, aerulu si pamentulu din cimiterii si s'a studiatu mai esactu mortalitatea din apropierea lor, au inceputu se fia ómenii de alte pareri. Ap'a din fantani, sapata in cimiterii de regula este cu multu mai curata, decât ap'a din fantani, care se afla in locuri locuite de cei vii. S'au batutu in diferite cimiterii din Parisu tievi in pamentu, si s'a aspiratu aerulu din morminte si totdeun'a s'a constatatu, ca acestu aeru este liberu de micro-organisme si bacterii. Profesorulu Hoffmann si Siegel din Lipsca cu ocaziunea intrunirii societatii germane pentru igiena publica, care a avutu locu acum cativ'a ani in Vien'a, au comunicatu spre uimirea multor'a, cá resultatu alu cercetariloru lor, cumcá nu s'a pututu constatá din partea nici unui cimiteru din Sacsuni'a, ca ar fi avutu in vre-o directiune o influentia rea asupra salubritatii publice. — „Mes. r.m.“

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a a trei'a din Crivobar'a, se escrie concursu cu terminu de 30 de zile dela prim'a publicare.

Emolumintele imprevnate cu acésta parochia sunt: o sessiune de pamentu cu unu venitu anualu de 200 fl. v. a. unu platiu intravilanu de unu jugeru, birulu preotiescu dela 100 numere de casa câte 1 mesura cucuruзу in bómbe séu 1 fl. in bani si stolele usuate.

Recursele instruate conform statutului organicu si regulamentului pentru parochii sunt a-se adresá pana la terminulu indicatu parintelui protopresviteru tractualu Georgiu Cretiunescu in Belintiu p. u. Kiszetó.

Recurentii sunt poffiti totu de odata a-se presentá in vre-o Dumineca, seu serbatóre in sant'a bisericu din Crivobar'a, spre a-si aretá desteritatea in cantu si rituale Crivobar'a in 15/27. Noemvre 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru deplinirea parochiei vacante de a III classa Zimbru cu filialele Dulcele si Brusturesci, pe bas'a decisului Consistorialu dto 1. Maiu a. c. Nr. 1618/B. se escrie concursu cu terminulu de alegere 3. Ianuariu st. v. 1888. —

Emolumintele anuali sunt:

Dala 176 numeri de case câte un'a mesura de cucuruзу sfarmatu, 4 jugere de pamentu, stolele indatinate, cuartiru liberu si gradina — care tóte computate la olalta facu 425 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia sunt avisati, recoursele provideute cu tóte documintele prescise in „Statutulu organicu“ adresate comitetului parochialu pana la 25. Decemvre a. c. st. v. ale trimite protopresviterulu tractualu Ioan Groz'a la Halmagiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOAN GROZ'A, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru ocuparea statiunei invetiatorescu din Sambateni, devenita vacanta prin resignarea invetiatorului veteranu Georgiu Popescu, se escrie acestu concursu cu terminu de alegere pe 10/22. Ianuariu 1888.

Emolumintele vor fi din tot salariulu invetiatorescu jumetate, si adeca: a) din sum'a de 200 fl. 100 fl. b) din pamentu 1/4 sesie, c) 6 orgii de lemne, din care se va incaldi si scól'a, d) cuartiru liberu si competinti'a pentru conferintiele invetiatorescu in suma de 10 fl.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu au se documenteze, cá sunt romani gr. or., cá au absolvatu preparandi'a si celu putienu 3 clase gimnasiale, — apoi se produca atestatu despre portarea s'a morala si sè se presinte intr'o di de serbatóre séu de Dumineca pana inainte de alegere cu 8 zile la sant'a bisericu spre a-si manifestá desteritatea in cele rituale, — ér recoursele astmodu adjustate — adresate comitetului parochialu din Sambateni sè se trimita inspectorului scolaru cercualu Moise Bocsianu in Curticiu.

In casu cand alegendulu nu ar produce testimoniu despre esamenulu de calificatiune, se fie deobligatu alu depune in terminu de unu anu dupa alegere.

Datu in siedinti'a comitetului parochialu din Sambateni la 15/27. Noemvre 1887.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: MOISE BOCSIANU, m. p. insp. scol. cerc.